

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők

A nyílt-térben minden garmonsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos aron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet: továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Nemzeti jóllét, művelődés és a középosztály.

Az embernek — akár mint egyedet, akár ha legkülönbözőbb viszonyaiba lépve állítjuk magunk elé — első és főkötelessége önmaga számára jóllétet teremteni, a közjóllétet emelni, magát testileg-lelkileg művelni, közművelődésre előbb vivőleg hatni.

Az állam millió és millió egyedből álló társaság szükség tehát, hogy az állam, mint nép milliók érdekeinek legfőbb képviselője, a „jóllét s művelődés” jelszavát írja zászlajára.

Ugy is van. Az államok jelszava: jóllét és művelődés.

Ha kérdezzük az állam ügyek vezetőit: a diplomata a kül- és belpolitika összhangzását teszi az állami jóllét főtényezőjévé; a „katonai tekintély” kardjára üt, mint a melylyel egyedül teremtheti meg a jóllétet; az egyik a paragrafusok rendszerességében, a másik a földrajzi viszonyokban, ismét a harmadik „az urnak félelmében” stb keresi s véli feltalálhatónak a közjóllétet.

Igy a jólléthez nem együtt vezet. De sőt a különböző viszonyokhoz képest, szükség szerint minden államnak meg van a maga útja oda; annyira, hogy a mely állam a maga természetes útjáról más államok majmolása folytán idegen ösvényre tévedett: célját veszté. bolyong mint ki ismeretlen tájakra tévedt, hasztalan igyekszik, nem találja meg a mit keres . . .

Azt a helyes irányt, mely bizton célra juttat meghatározni, s az állam ügyeit egy meghatározott irányban biztos kézzel vezetni tudni: ez. a legfőbb kormányzó bölcsesség. Ez hiányzik a mi kormányzóinknál.

És pedig ehhez a bölcsességhez nem kívántatik oly nagy koponya, mint egyelőre gondolnók. Mert az állam nem holt tömeg, de minden ízében, élő, érző

és gondolkodni, tenni tudó testület, mely érzi saját bajait, jelt ad sajtó sebeiről, s a mikor a bajt felfedi, tud is az ellen küzdeni, tud küzdeni saját jólléteért: csak legyen a ki ügyeit biztos kézzel vezetni tudja.

Ime ha hazai viszonyainkat tekintjük, — avagy nem sokkal félre ismerhetlenebbül jelentkeznek-e miseriaink, hogy sem azokat felismerni mély kormányzó bölcsességre volna szükség. Szegényedünk, pusztulunk kiáltó mérvben! — És vajjon mélyebb bölcsesség kell-e annak belátására, miszerint a nyomoruságos helyzetből még is van ut a szabadulásra.

„Hazánknak fő életére a mezei gazdaság, a melynek kebelén táplálkozik minden egyéb ipar.” „A mezei s kézmű ipar fejlesztésére, gyümölcsözőbbé tételére kell hogy törekedjenek úgy az összes polgárok, valamint a kormány hatalom.”

Magyarországból csak ez egy út — t. i. a mezei s kézműipar — vezet a nemzeti jólléthez. — Magyarországon a mezei gazdák s iparosok alkotják tulnyomó számban a közép osztályt; már pedig vajamely állam jóllétének is mérve — mindig a közép osztály vagyoni s szellemi állapota.

A mélyelmű s itélő tehetségű B a j z a „emberi művelődés történetében” szépen s alaposan kifejti, mi egy államra nézve a középosztály.

A középosztály mondja az álladalmi erőnek mag a. Vajjon nincs-e igaza? Tekintsünk honi viszonyainkra. A felsőbb osztályu gazdagok száma aránylag kevés s bár ezek egyenkint igen nagy vagyonnal rendelkezzenek is, együtt véve mily végtelenül nagyobb anyagi eszközökkel bír a millió és millió tagból álló — bár egyenkint nem oly gazdag — középosztály! s mennyivel többe áldozik az államháztartás örök-tüzü oltárán!

A közép rend továbbá az állam szilárd alapja. Az államban a békét, a rendet a középosztály már azon érdekből is ügyekszik fentartani, mivel a fáradtságosan szerzett vagyona elveszithető, és mert a mezei mint kézműipar csak béke idején virágozhatnak.

Hogy a középrend képezi alapját az ország szilárd védelmeinek is — már a szám, az arányokból is — szabály szerint következnek.

Szóval a középosztály s ha valahol, bizonyára nálunk az állam magva, zöme, ereje.

Sokat vitatkoztak már a felett is, hogy valamely állam műveltségi állapota meghatározásánál melyik osztály műveltsége legyen az irányadó.

A helyett, hogy vesztegetnők a szót, beszéljünk a tényeket! Kérdjük:

Mi emeli a francia műveltséget azon színvonalra, melyet a példabeszédszerű német tudományos műveltség sem közelíthet meg. A tények felelnek: semmi más, mint az ipar magas fejlettsége. — Franciaország fejlett ipara által uralkodik a művelt világon.

Mindezeket egybevetve s hazai viszonyainkra alkalmazva beláthatjuk, hogy állami jóllétünk s közművelődésünk sorsa azonos, a középosztály — gazdálkodóink s iparosaink — sorsával.

Ezt belátva, alkotmányos korunk kezdetén sietünk is országos gazdasági intézetek felállítására által mezeigazdaságunk ügyét elébb vinni. Azóta? nagyon kevés az, a mit haladtunk!

A mi a kézműipart illeti: ez mindig mostoha gyermeke volt a kormányoknak. A mit tettek ez érdekekben, említésre alig méltó, vagy a mint röviden kifejezhető: „az iparügy szervezés kérdése az egymást követő enquettek szó özönébe fuladt.”

Igy állván a dolog, nincs mást mit tennünk, várni és remélni, míg eljő az időnek teljessége, a mikor hazai állapotaink jobbra fordulnak.

Addig pedig álmódazzunk nemzeti jóllétről s művelődésről s hirdessük — fájdalom! már két évtized óta hirdetjük s ma sem sejtjük, hogy meddig hirdendjük még: Magyarország nem volt, hanem lesz.

Révi K. Győző.

H I R E K.

— (A z e l ő l j á r ó s á g) — mint értesülünk — elhatározta, hogy az árvíz által tönkretett körös-tarcsaiak részére ujlag könyöradományokat fog gyűjteni, még pedig városnegyedenként egy-egy városi esküdt és egy-egy bizalmi férfi kiküldése mellett. — Ez ügyet melegen ajánljuk áldozatkész közönségünk figyelmébe!

— (É r t e s í t é s.) Alulírott ezennel értesítem a t. cz. szülőket és tanügybarátokat, hogy nyilvánossági joggal ellátott VI. osztályu leány- tan s nevelőintézetembem folyó hó 11-én délután 4^{1/2} órakor a VI-ik osztályban a vegytan, mértan és könyvvitelből az évi vizsgálat megtartatik. — Szarvas, 1881. június hó 6-án. Tisztelettel Csicsa Mathild, az intézet igazgató-tulajdonosa.

— (A f ő g y m n á z i u m i) tanulók évvizsgáló nyilvános vizsgája f. hó 21-én, a diszternászok nagy gyakorlata pedig ezt megelőző este leend. Mindkettőről a főiskolai igazgatóság által kiadandó program fog részletesebben szólni.

— (C s o l n a k á z á s é s k u g l i z á s!) E kettő szórakoztatja most városunk lakóit. Volna ugyan még egy harmadik szórakozás is: a színház, de a mely — fájdalom! — meg nem érdemelt mellőzésben részesül. E helyett többen inkább a Körös hullámain ringatják magukat lenge csolnokon melyből a virágillatos szellő el-elkap egy-egy szerelmi dalt az ifju ajkairól, mit a lány halk sohaja követ. Szerelmesek vi-nyázzatok, a csolnak ingaiag! Ha pedig a meleg délután

T Á R S A S

K i á b r á n d u l á s.

— BESZÉLY. —

IRTA

DOBSA LAJOS.

(Folytatás.)

— Mi volt ez? — kérdezé Anikó, kit az osztott parancs szintén megdöbbsentelt.

-- Férjem!

-- Férjed?

— Mondom megérkezett . . . el volt rejtőzve, a pin-czében, . . . egy hordó megett . . . már hallom lépteit. Nagy isten, az egyik rostélyos még ott az asztalon . . . ha való-ban szeretsz, ha igaz barátom vagy . . . Ah, — ah miért etettél envelem rostélyos-t?

— Most értem már rettegésed okát. Férjed, a monsieur gouvernante . . .

— Ne kaczagj, könyörgölj! — s a tányért barátnéja ke-zébe csusztatva, a konyhába uncsolá, ennek tavoztával pedig a bort a szekrény első felébe rejté fehérműi közé s hogy egészen biztosítva legyen, miutan kétszer fordította a zárt, kúcsát levoná.

Károly azonban, kit féltékenysége vezérelt, már félpercz óta van jelen s így e jelenetnek nagyrészből tanuja.

— Jó estét, kedves nőm!

— Férjem! — sikoltá Szerafin.

— Én vagyok lelkem! sipegett amaz a csörgő kigyó nyugalmával, mely martalékaról már egészen bizonyos. — Mit csinálsz?

— Én . . . izé . . . a — szekrénybeu . . .

— Fehérműimet rendezem! — egészíté ki léreje.

— És nemde, van sok szennyes közötté?!

— Te, itt?

— Megakartalak lepni!

— Az nagyon szép! — mondá fanyarúl neje.

— Nagyon szép! Ugy látszik, sikerült? S az nagyon szép! — ismetlé mosolyogva.

E mosolynak azonban foga volt, mint a deczemberi napnak.

— Jer, csókolj meg!

Szerafin a fokhagymára gondolt s megrázkódék.

— Vonakodol? Kérlek!

Szerafin nem mozdult s Károly dühe vad kaczájba tört ki.

órákban városunk akácvirággal fedett utain tévelyegnek lépteid: kugli-golyók dörömbölése ébreszt fel ábrándozásodból s hallod a kuglihős erős kacagását. Talán egy dobásra 9-et ütött, annak örül úgy. Ez esetben azt is megengedik neki a játszó-társak, hogy egy hordó sört csapra ütessen a saját kontójára, de mindnyájuknak egészségére. Ilyen most a szarvasi társas-élet!

— (V á r o s u n k b a n) a katonai sorozás május 29-től június 2-ig Jancovics Pál alispán személyes elnöklete alatt a következő eredménnyel ejtetett meg: A szarvasi járásból behívott hadkötelesek száma az I. korosztályból volt 386, a II. 248, a III-ból 240, összesen 874. Ezek közül az I. korosztályból besoroztatott a sorhadhoz 92, a II-ből 20, a III-ból 19, összesen 131 Tartalékhoz besoroztatott 7. — Visszahelyeztetett az I. korosztályból 218, a II-ből 179, a III-ból 148, összesen 545. — Törültetett az I. korosztályból 16, a II-ből 12, a III-ból 7, összesen 35. Katonai kórházba küldetett 2. felülvizsgálatra pedig 13. — Családfentartóként felmentetett az I-ső korosztályból 16, a II-ből 12, a III-ból 21, összesen 49. Jogszimvesztett családfentartókból a honvédségbe besoroztatott öt fő.

— (S z i n é s z e i n k) játékáról, valamint az előadott darabokról, lapunk jövő száma hoz részletes kritikai fejtegetést. Annyit azonban megjegyzünk előlegesen is, hogy e hét gazdag volt költői hecesel bíró darabok megváasztásában.

— (N y i l a t k o z a t.) Tartozom annak kijelentésével, hogy az „Orosházi Közlöny“ szerkesztésétől azon okból léptem vissza, mert a lap kiadóhivatala, Patzauer A. nyomda-czég irányomban tett kötelezettségeinek többszöri felhívásom folytán sem tett előget s így kénytelen voltam jelentékeny összegre rugó követeléseimre nézve bírói eljáráshoz folyamodni. Ily értelmű nyilatkozatomnak az „Orosházi Közlöny“ a még általam szerkesztett le lap utolsó (22-ik) számában a kiadóhivatal nem engedett térni. E tiszteletteljes kijelentésem után magamat a t. szerkesztő ur hazafias indulataiba s hajlamaiba melegen ajánlva, kiváló tisztelettel maradtam Orosháza, 1881. júniushó 2-án alázatos szolgálója S a s s I s t v á n, mint az „Orosházi Közlöny“ volt szerkesztője.

— Tehát volna még benned becsület, igazán? Kedvesed karjából férjed ölébe menni at véteknek tartod, igazán? — Asszony! Egy parazna nő szemérme mulatságosabb, mint egy orgyilkos ambíciója, haha! tetszel nekem! Ki van ott? — kérdé hirtelen elkomolyodva, miközben a szekrényre mutatott.

-- Hol?

— Ott!

— Senki!

-- Add kulcsát!

— Nem!

— Nem?!

— Nem!

— Ugy is jó! — s pisztolyát a szekrényre szegezi.

— Mit teszesz? — kérdé visszatartva.

— Semmit! — felelt amaz, nejet eltaszitva — mit házasságunk óta elhanyagoltam, kissé a céllovásban gyakorlom magamat!

Szerafin meg volt ütközve, de bármennyire vizsgálta őt Karoly, arczan inkább csodálkozást talalt, mint rémületet s a mily ingatag kedélyű, már kétségkívül megváltoztatá szándokát, ha e pillanatban a szekrény belsejében zörrenés nem támad.

Szerafin elsappadt.

— (A k ö v e t k e z ő) „Nyilatkozat“ felvételére kértünk fel: A „Pesti Hirlap“ szerkesztői és dolgozótársai és a kiadó czég „Légrády testvérek“ közt ismételve fölmerült elvi differenciák következtében az alulírott egész szerkesztőség a mai napon a nevezett lap szerkesztésétől visszaléptünk. A „Pesti Hirlap“-ot e szerint máától fogva egy teljesen új szerkesztőség kezéből veszi az olvasó közönség s az alulírott régi szerkesztőség ezen, szellemi vezetésében új lap tartalmaért minden felelősséget magától elhárít s kérjük a t. olvasó közönséget, hogy felelő szívesen tudomásul vennie. A jövő hó közepén kezdve „Budapesti Hirlap“ czim alatt hasonló alakban és kiállításban s ugyanazon szellemben s nemzeti politikai, iránnyal, pártállás foglalása nélkül s közönségünk szolgálatára politikai napilapot indítunk, melyre a régi „Pesti Hirlap“ előfizetőinek s a t. hazai közönségnek nagybecsű figyelmét és pártfogását kikérni bátorkodunk. A régi „Pesti Hirlap“ szerkesztősége és összes munkatársai a „Budapesti Hirlap“ szerkesztőségének tagjai lesznek. Kelt Budapesten, 1881. máj. 26-án. Csukási József felelős szerkesztő. B. Kaas Ivor, főmunkatárs. Balogh Pál. Berényi László Kacziány Géza. Kürthy Emil. Rakossi Viktor. Szokolay Kornél. Dr. Wolf Vilmos.

— (M i t e s i n á l j a n a k a z ö z v e g y n ö k ?) Ez a nagy kérdés. Férhez menjenek-e újból avagy viseljek-e holtukig a gyászfátyolt? Nézzük, hogyan s mily sokfélekép gondolkozott erről egy francia. Szerdán reggel ezt gondolta. Azt hiszem egyiknek sem lehet kedve újból férhez menni. A kinek rossz férje volt, attól tarthat, hogy hasonlóra vagy még rosszabbra fog akadni; a kinek pedig jó férje volt, kétségbe eshetnének a felett, hogy annak hasonmását sohasem fogja megtalálni? — Szerdán este: Meggondoltam a dolgot; már más nézetem vagyok. Ugy vélem, hogy ép ellenkezőleg minden özvegy vágyvavárazdik új férj után, mert ha az első rossz volt, ez valószínűleg jobb leend; ha az pedig jó, úgy miért ne hetne a második még jobb? — Szerdán éjél: Újból gondolkoztam a kérdés felelett. Megeshetik, hogy az egyik nő abban bizik, hogy szerencsés keze van; a másik pedig azer mond le a férjhezmenetelről, mert fél az ellenkezőtől. — Csütörtökön reggel: Még egyszer visszatértem a kérdésre. Meg-

— Nincs ott senki? Ha „nincs e re tve sen“? Asszony! mered még egyszer mondani?

— Ártatlan vagyok!

— Gyilkos vagy! — dörgé Bendefi dühe legmagasabb fokán és pisztolyát a szekrényre süté.

Alig hogy lövése eldőrent, Anikó a szobában termett. Láttá e füstvonalt, mi Karoly pisztolya torkatól majd a szekrényig terjedt, ajtaján, mit e golyó fűrt, látta a sebhelyet, s

— Mi ez? — kérdé elhaló hangon, bar a történetet, Szerafin arcza s férje dült vonására egy tekintet megmagyarázta.

— Semmi! patkány volt, ott... az alfalak megett! — válaszola Bendefi Hamlet gúnyos nyugalmával, a nélkül, hogy Anikó jelenléte legkevésbé is meglepné. — Tízet egyre, jól találtam!

— Nyissátok ki az ajtót, megfulladok! — esuggett a szekrényből Aladár. Szava tompa kísértetiesen hangzott, mint sirból jött kiáltás.

Anikó egy parducz gyorsaságával ugrott oda.

— Hol a kulcs? Gyilkosok! Haramiafészekbe jutottunk? Azért lettél gyamom, hogy jogot nyerj meggyilkolni kedvesemet?!

— Kedvesedet?? — hebec Bendefi, mint egy almodozó.

F i a m n e k .

történhetik az is, hogy az öreg kar maradni, mer a multak eseményei kitépték s... hogy csupán a másik szeretne újból a szerelem lángjánál sütkéremni, mely érte oly szeliden lobogott. — Mi pedig azt hisszük ezek után, hogy minden özvegy nő továbbra is ezerszer meggondolja — mittevő legyen.

— (Zichy Jenő utitársa.) Ne gyötörjön senkit a kíváncsiság, a népszerű gróf utitársa nem volt valami fátyolos tündér, hanem egy kis fiasarkas. A gróf ugyanis Nagyváradon, hol az országos nőiparkállítás nagyvárad-vidéki bizottságának megalakításán furadozott, — egy picziny farkaskölyköt kapott s azt a fővárosba vitte. Zichy Jenő a csemetevadat az állatkertnek fogja ajándékozni.

— (A folyó hó 4-én) megtartott képviselői közgyűlés által a következők lettek előjárósági tagokul candidálva: Birónak: Klenk József, Melich Márton és Janurik György; törv. birónak: Kita Pál, Kis Mihály gyuró és Sárkány György; közgyámnak: Viskovicz Ignác, Somogyi Elek és id. Mikolai Mihály; segéd gyámnak: Plaesko Zsiga, Bakai Dani és Gaál István; állatorvosnak: Kristóffy János és Deutschenschmidt János; pénztárnoknak: Melis Mátyás, ifj. Melis György és Frankó János; alpénztárnoknak: ifj. Rohoska Pál, Krsnyák Soma és Melian János; város gazda: Balezó István, Csonka Pál és Povázsai János; mérnök: Alt Miksa, Szlovák Jenő és Dózsa Andor. I. esküdt: Opauszki Mihály, Medvegy M. és Borgula Pál gyuró. II. esküdt: Hrivnyák Mátyás, Ponyiczki Soma és Melis György gyuró. III. esküdt: Kovács Mihály, Borgula Pál palyó és Litauszki Mihály. IV. esküdt: Tóth József, Liska János és Piácsék János. V. esküdt: Janesó György, Klimaj János és Kloczka János. VI. esküdt: Szebegyinszki Pál, Huba Soma és Szruka Mihály. VII. esküdt: Sebjan Márton, Lestyan Pál goda és Gracza Mihály. VIII. Kepenyés János, id. Csizsár János és Zvara Pál.

— (Városunkban) a községi előjáróság választása folyó 13-án fog megejtetni.

Közgazdaság.

— Jég ellen biztosítsunk! Egy évtized óta annyi csapás sújtja Békésmegyének, különben alföldünk legtermékenyebb, legáldottabb vidékének gazdáit, hogy soha talán a fennállhatásért folyó küzdelmünk oly keserves, oly meddő, oly vigasztalan nem volt, mint ez évtizedben. Legszebb reményekre jogosító vetéseinket a rozsdá évek során át, a megyének hol egyik, hol másik, hol valamennyi részén annyira tönkretette, hogy a szokott 4-5 métermázsa piros, nehéz buza helyett 1-2 mm. ocsút arattunk; vizeink évről-évre kerülhetlenebbül terjedtek és borítottak el majd mint folyamainknak kicsapott árai, majd mint fakadó vadvizek termőföldrünket — s a jelen évben megyénk egyik felében rémes tengerré növekedve, egy második özönviznek ádáz dühével százazrekre menő holdakat tettek ez időre használhatlanokká, talán több évre terméketlenekké. Még a tűz sem kimélt meg bennünket: Békésnek, Doboznak a mult években füstölgött romjai megannyi szorgalmas lakost juttattak koldusbotra. Az elemi csapásoknak e sora egy félszázadra elosztva lenne csak normalisnak nevezhető; így azonban, a mint azok szakadatlan mennykőcsapásként hullottak fejünkre: a megélhetést megyénkben nem edző, de sorvasztó gondná, aggodalomná növelték. — Hátra van még a jég! E folytonos aggálya minden gazdának, mely aratásig éjjelét-nappalát nyugtalanítja s gazdagon (a hol gazdagon) kalászólo vetéseinek üditő látványába, valahányszor az égnek felhőibe tekint, a balsejtelmes borzongásnak ürmét vegyíti. S valóban, a hol tenger nem hullámszik ma Békésmegyében, ott egy gazdag aratásnak előreménye; ringanak; megyénknek fele „holt tenger”, fele „Kánaán!” Jó órában legyen mondva a másik félnek, mert a jég még hátra van és nem lehetetlen, hogy az idej árvizek és tulsok esőzé szülte bő kipárolgás a közelgő forró napok alatt a csapásoknak sorát jégalakban folytatni fogja! Árvizek ellen a titáno harcát sovány eredménnyel küzdöttük; — rozsdá, fagy ellen nincs védekezés! De a tűz és jég ellen vagyonunkat biztosíthatjuk s habár szegények vagyunk, mert az elemek egy évti-

— Kedvesemet, Zágori Aladárt!

— Zágori Aladárt? Kedvesedet, Zágori Aladárt!?

— Tehát van itt valaki? — kérdezé Szerafin, ki a rémület miatt mindedig még nem jöhetett szóhoz és meredten állott a helyett, hogy a kulcsot nyujtaná.

— Van. Aladár van ott! Tudtod nélkül rejtettem el, csupán, hogy megmentselek az első kellemetlen meglepetéstől! Aladár, kit — folytatá Károlyhoz a legmélyebb megvetés- és dühvel — orgyilkos módra, védtelen helyzetben öltél meg nyomorú! De hol a kulcs? Törjétek fel az ajtót! Ne engedjék elvérzeni! Segítség! Orvost! Segítség!

Szenvedélyes emberek a roham első pillanata után rendszeren megbánják, mit lázas állapotban követtek el. Mennyivel inkább áll ez akkor, midőn látják, hogy tettük igaztalan volt s dühök — alaptalan!

Károly nejeire pillantott. Ennek méla, szelid kifejezésében kinzóbb vádra talált annál, mint melyet Anikó telitorokkal kiáltott fülébe.

— Nőm halálosan megsértve... Anikó kétségbeesve... Aladár meggyilkolva! — mondá mély tört hangon, mely hideg tompaságában fájdalmas sebekre emlékeztetett, mint csatában elhasznált éles kard csorbái. Azntán összefűzé karjait, egy székhöz tántorgott, szótlánul foglalt helyet, mintha örök tétlenséggel akarna büntetni átkos heveskedését.

Ezalatt Aladar ismétlé a dörömbölést. Anikó, ki segély

kialtásaival egyik ablaktól a másikhoz futott, örült kétségbeeséssel rohaná meg Károlyt.

— Egészen be akarod fejezni művedet? Aladár még el... tán lehetne... nem késő a segély!

— Igen-igen, ő él! — esék szavába Szerafin.

— És te a helyett, hogy mentségére sietnél, meg akarod fullasztani? A kulcsot! A kulcsot!

Motozás tartaték, összehánytak mindent. A szobát túvé tették e kulcsért, kikutatták zegét-zugát, szóval keresték mindenütt, csak ott nem, a hol volt — Szerafin markában.

Végre ráakadtak. Anikó elkapta Szerafintól, Károly elkapta Anikótól s — minden szem a szekrényre lőn függesztve, melyben a kiáltás már csaknem hörgéssé változott, midőn Bendei kétszer fordítva a kulcsot, nagy hirtelenséggel fölraantotta az ajtót.

De óh, borzalom! Ki irhatná le ezen irtóztató látmányt s ez irtóztató látmányból következett azon rettentő rémület, mely a tény szemléletére meghatá e tanúk minden idegeit? Nem, erre egy novella-író sem képes! Nem, ilyesmire — önvallomásaként — egy novella-író sem volt még képes soha! Azon perc ez történetünkben, melyhez hasonló perczekben a novella-író tollába harapva, dühösen fölkiált, hogy — „Jaj! Ecsetet ide!”

Mi nem tudunk festeni, mint azok a többi urak, nekünk tehát nem kell ecset! Inkább bevalljuk szerényen, hogy nem

zed óta nyomorgatnak, azért fegyvereinket leraknunk s ázsiai fatalizmussal kezeinket ölbe kulcsolnunk nem szabad, míg a vételezésnek egy neme számunkra fennmarad. A kit a tűz és jég tett koldussá, az önmagának volt legnagyobb ellensége. — Azért tehát tűz- és most különösen jég ellen biztosítsunk! A kinek vetése gazdagon hullámszik, féljen a holnapi naptól, féljen a tornyosuló fellegektől és előzze meg a csapást, nyugtassa meg lelkét azzal, hogy menjen és biztosítson!

Mokry Sámuel.

— Hibaigazítás. A gazdasági-egyletnek 1880. évi, e napokban szétküldött értesítőjébe azon kellemetlen nyomdabeosztási hiba csuszott be, hogy míg az elnöki jelentésnek első része a 15—27. lapon, annak folytatása a megelőző 13—20. lapon foglaltatik, — a mit eligazodásul figyelembe ajánl Mokry Sámuel.

Képünkhöz.

Flamnak.

— Arany János. —

Hála isten! este van megint!
Mával is fogyott a földi kín
Bent magános, árva gyertya ég:
Kivül leskelődik a sötét.
Ily soká, fiacskám, mért vagy ébren?
Vetve ágyad puha-melegen:
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Látod, én szegény költő vagyok:
Örökül hát nem sokat hagyok;
Legfőlebb mocsoktalan, nevet:
A tömegnél hitvány érdemet.
Ártatlan szived tavaszkeriében
A vallást azért ön özgetem:
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

hogy a legfőbb lélekharcz és drámai jelenet, sőt egy nyugvó macskafunak sem tudnánk letenni élethű vazlatát. Így ha mi valaha ecsetért kiabálnánk egyszer mindenkorra — az tőlünk nem lehetne egyéb, mint — charlatánság.

A szekrény első felében mondók, hogy fehérneműk?... Ah, dehogy fehérneműk! Fajdalom, azok már csak voltak fehérneműk — most mind pirosra vannak festve, — s az ajtó megnyitásakor a vérnek egész özöne ömlik a földre, haragos színével irtózatosan elütő a szoba hófehér padlatától.

Aladar sóhaja, e kiömlő vér loccsanó csattanása, melylyel a deszkákra esék s messze elágazó sugarakba futott szét... mindharom lelkében felköltötte a vadat.

— Miattam lett féltékeny! — susogá Szerafin.

— Én rejtettem ide! — dndoga Anikó.

— Én gyilkoltam meg! — gondolá Bendefi.

Anikó kiáltásával azonban, midőn egyik ablaktól a másikhoz futott, tökéletes lázadásba hozta az udvart, szakácsné, szolgálók egy üngben, de nyárssal, a juhász kampós botjával, berések vasvilla és doronggal fegyverkezeltén futkostak jobbra-balra. Daczosan tódultak be, de a kiöntött vér miatti borzalom, vagy uruk jelenléte, e népet megannyi mozdulatlan szobroká szegezte.

Bendefiné is meglelent, első álmából verte fél őt a pistolydurranas s im a képnek ő lett középpontja. Bendefiné először is elsiklta magát. — A többi ezt jeladásnak vélvén,

Mert szegénynek drága kínos a hit.
Tűrni és remélni megtanít
S neki, míg a sir rá nem lehell,
Mindig tűrni és remélni kell!
Oh, ha bennem is, mint egykor, épen
Élné a hit, vigaszul nekem!
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd, ha játszótársid közül
Munka hi el — úgy lehet, korán —
S idegepnek szolgálász eszközül
Ki talán szeret... de mostohán!
Balzsamúl a hit malasztja légyen
Az elrejtett néma könnyeken,
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd, ha látod, érzed a nyomort,
Melyet a becsület válla hord;
Megtipurva az erényt, az észt,
Mig a véték irigységére készit
S a butának sorsa földi éden:
Alljon a vallás a mérlegen.
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

És, ha felnöven, tapasztalod,
Hogy apáid földje nem honod
S a bölesöd s koporsód közti ür
Századoknak szolgáltsz mesgyeül:
Lelj vigasztalást a szent ígében:
„Bujdosunk e földi téreken.”
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Oh, remélj, remélj egy jobb hazát!
S benne az erény diadalát:
Mert különben sorsod és e föld
Isten ellen zúgolódní költ. —
Járj örömmel álmaid egében,
Utravalód e csókom legyen:
Kis kacsoíd összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem!

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma

sorba egymásután a borzas szolgálón elkezdvé egész a béré sekig, mindegyik szép rendben, elsiklta magát. — Bendefiné azután jajgatott s a többi is bátorságot kapva, utána jajgatott, míg így általánossá lón a jajveszekelés, larma és siralom. Mindenütt kirítt azonban a borzas szolgálónak a hangja.

A nyomorúság e tetőpontján, a két csizmátlan beresfiu, merészebb társinál, előbbre csuszott, megvizsgálta a kiöntött vért s miután úgy találtak, hogy színére, szagara nagyon hasonlít az édes ürmöséhez, jónak láttak megkóstolni s miután izére sem különbözött attól — neki hasaltak.

Im, meg van oldva a csomó!

E fölfedezés után tudniillik megnyitatték a szekrény másik fele, honnan Zágóri kissé fuldokolva, de mégis hál' isten épkézlab tünt elő.

Az ő mellének szant golyó a Szerafin által odarejtett édes-ürmösös palaczkot zúzta szét

— Barátom! — rébége Bendefi.

— Aladar, élsz?

— Élek, jó Anikóm!

S e szavakat oly sűrű és mőhő öle és követte, hogy Aladar, a mint egyik kezéből másikba vándorolt, újra ki volt téve a megfulladásnak. —

(Vége követc.)

H I R D E T É S E K.

ÉRTESÍTÉS.

Az alulírt szarvasi ügynökség bátorodik a t. közönséget az iránt értesíteni, hogy a szabadalmazott **Adriai biztosító társulat mely 1838. évben alapított**, a magyarországi vezérügynöksége útján — ez évben is biztosásokat nyújt **Jégkár ellen** teljes róni "árpótlás" közele segmet és ennfogva az alulírt ügynökség ajánlkozik e nemű biztosításokat eszközzésére: valamint elvállal ezentul is **Biztosításokat tüzkár ellen**, lakgazdasági és gyárépületekre, ugy azokban létező tárgyakra is.

Biztosításokat elemi károk ellen vizen és szárazon szállítandó javakra **Biztosításokat az ember életére tőkékre és nyugdíjakra**, melyek a biztosítottak halála után a vagy még annak életében is fizettetnek — a **legjutányosabb díjak mellett**

teljes tisztelettel

az *Adriai bizt. társulat szarvasi ügynöke*
Melis Lajos.

A n. é. közönség becses figyelmébe!

Alólírott bátorodik a n. é. közönség becses figyelmébe a jelen évadra következő cik-
keket ajánlani u. m.: Kitűnő minőségű alpesi lipiói turót — szabadon mérve,
valamint 1 és 1/2 kiló uőbőyökben. Előrendű magyar szalámit kitűnő
minőségű groy sajt és egyéb üzletm'e a'á'h ó fü, övid- és inb-
áruimat mérsékelt ár s pontos kiszolgáltatás mellett.

Egyedüli raktár a Brázai Kálmán sósborszeszének és Kann
Lipót-féle gyomorerősítőjének.

Ugy nál m aphaó h g tott ákácza ölberakva, ó száraz
állapotban melyet mint legjobb tüzelő anyagot ajánlhatók

kiváló tisztelettel

Melis Lajos,
a „babérkoszorúhoz.”

Fontos

a gyapjutermelők- és gyapjukereskedőknek!
Az első magyar

gyapjumasó és bizományi-részvénytársulat Bpsten,

tizenkétévi létezése óta ugy a kül- mint a belföldi gyári pia-
czokon nagy vevőközönséget biztosított magának. A mosó-gépek
a legujabb mód szerint lettek berendezve és mindazon hiányok,
melyek a tizenkét év alatt észlelhetők voltak, eltávolítottak.
A társulat eszerint azon helyzetben van, minden kívánalom-
nak a neki átadott gyapju jó mosásának, valamint gyors és
előnyös eladásának minden tekintetben megfelelni. —
Elfogad

zsiros-gyapjut, bunda-gyapjut,

mindennemű hőr- és timárgyapjut, ugy a gyári mosásra, mint
a bizományi eladásra. — A társulat szerény eladási jutaléket
számít, kívánatra előleget is nyújt az érték két-harmadrészéig
csekély kamat mellett.

A gyapju letételeért a gyári helyiségben az eladásig rak-
tárilleték és biztosítási díj nem fizetendő. Tervezetek kívánatra
bérmentve küldetnek, minden kívántató felvilágosítás legkészsé-
gesebben adatik.

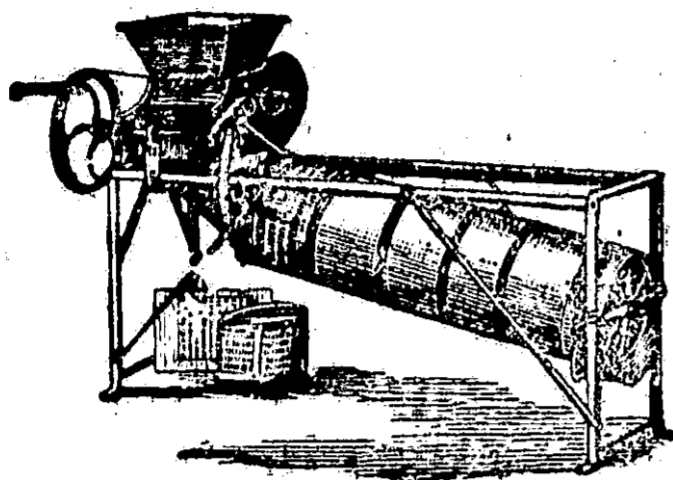
Az igazgatóság.

V. s ontal Kovách László,

Segítség-t keresve,

...m y bete, né zege
a hirlapokat, kérdezve önmagától: a sok gyógyszer kö-
zül melyikbe bizhatik az ember? Ez, vagy ama hirde-
tés nagysága által tűnik fel: a beteg választ s a legtöbb
esetben éppen a legrosszabbat! A ki az ilyen csaló-
dást s a hiábavaló pénzkidást elkerülni akarja, annak
tanácsoljuk hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi
könyvtárustól Bécsben (Istvántér 6.) hozassa meg magá-
nak a „Betegbarát” című könyvecskét, mert abban a
legjobbakknak bizonyult gyógyszerek tárgyilagosan és ki-
merítően vannak ismertetve, úgy hogy minden beteg
teljes nyugalommal bírálhat és a legjobbat választhatja
magának. A fentebbi már 450 kiadást ért könyvecske
i n g y e n é s b é r m e n t v e küldetik meg a megren-
delőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 kraj-
czárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet.

Ezüst érem Páris 1878.
 A május 1-én 1881. arany érem.
 Z a-E, ország május 2-án, 1881 első-díj.

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-híd közelében, készít

Trieurököt (konkoly választó) 6 különböző nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat, Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, cséplőgépek számára.

2-30

Hidegviz-, belégzési-, savó- és szőlő-

GYÓGYINTEZET

Marillavölgyben,

a r gény s Ar nán. Oravicza melet.

(Vasuti állomás 3 órányira Báziasztól, 4 1/2 órányira Temesvártól.)

Az idény kezdete május 1-én, a szőlőkúra kezdete szeptember 1-én.

A lázmentes és delfel nyitott Marillavölgy 2500 láb magas fekszik a tenger színe fölött fenyves erdőben és tisztó erdők között, melyben a levegő idyllikus nyugalom és enyhe melegiséget május elejétől október végéig uralkodtat. A legforróbb hónapokban az általános hőmérséklet + 20° R. A gyógyított gyógyulási kitételeben a egész gori övete ményeknek fele meg s bő alkalmat nyújt szórakozásra. Lakás, ellátás, olcsó és jó posta a házban van. - A t. ez. fürdővendégek elszállításáról az oraviczai pályaudvarból a 3/4 órány távol Marillavölgybe olcsó kocsik által van gondoskodva.

Bejelentéseket elfogad és telvilágosítással szolgál az alulírt.

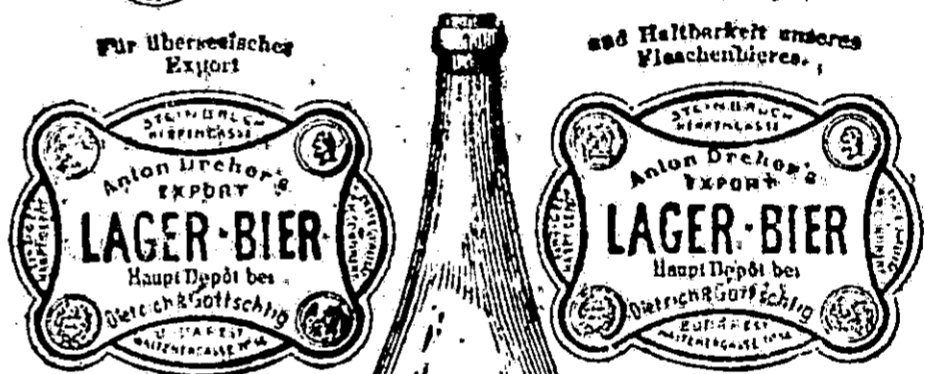
5-6

Dr. Hoffenreich.

ÉRTESETÉS.

Wolfman Minna füsze, Morinbergi diszmű- és divatárus üzlete, ajánlja e zik'ben úsan be, nd z... kárát a n. é. közönség és intelligencia becses figyelmébe, és tudatja, hogy bevásárlási utjából hazatérve, divatárus üzletét oly csinnal rendezte be, hogy minden igen nek pontosan és olcsó áron eleget tehet.

Ugy nott egy jó háznál a füsze üzletbe tanoncz fiu és a divatárus üzletbe egy tanoncz leány edvező felejekre elvállaltatik.

Törvényesen

A czim szalagnak által megbün-

Dréher

írviteli

a hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólagosan **csakis**

tételezett vigneta.

utánozása hatóság tetetik.

Antal

palack sör

Dréher Antal

serfőzdéjében

5-10

Köb'n an vag Budapest

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállítók és DREHER ANTAL főrakárnokainál megrendelhető.

Árjegyzékek ingyenes bérmenten küldetnek. Árusítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesítetnek.

Oly palackzsörért, melynek czimzalagján a DIETRICH és GOTTSCHLIG vezérigénynek neve, - főz... jó... nem... alal.